

รวมการตีความรัฐธรรมนูญ
ตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๒๑

จัดทำโดย ฝ่ายงานตุลาการรัฐธรรมนูญ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รวมการตีความรัฐธรรมนูญ
ตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๒๑

จัดทำโดย ฝ่ายงานตุลาการรัฐธรรมนูญ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

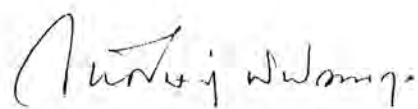
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน คณะตุลาการรัฐธรรมนูญประกอบด้วย ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์หรือสาขารัฐศาสตร์อีกหกคน ซึ่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งสภาละสามคน โดยมีประธานรัฐสภาเป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ

ตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งนั้น จะมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ ซึ่งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานิติศาสตร์หรือสาขารัฐศาสตร์ และจะต้องไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพแห่งสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๒. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอมีหลักการเหมือนกันหรือคล้ายกันกับร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้หรือไม่
๓. พิจารณาวินิจฉัยว่าข้อบังคับของวุฒิสภา ข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎร หรือข้อบังคับของรัฐสภา ในเรื่องใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่
๔. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดแห่งความเป็นรัฐมนตรี
๕. พิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่
๖. พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น หรือระหว่างศาลอื่นด้วยกัน
๗. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือไม่
๘. พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่
๙. พิจารณากรณีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญ

จะเห็นได้ว่าการพิจารณาวินิจฉัยกรณีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญอย่างหนึ่งที่ถูกกำหนดเพิ่มเติมขึ้นใหม่ ซึ่งแต่เดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ นั้น ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ฝ่ายงานตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นส่วนราชการระดับฝ่ายอยู่ในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และมีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านธุรการและเลขานุการในการประชุมของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ตามกระบวนการของกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และธรรมเนียมปฏิบัติ และเป็นเจ้าหน้าที่ขั้นต้นในการดำเนินการตามกระบวนการวิธีพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ จึงได้รวบรวมเรื่องการตีความรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ขึ้นไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาอ้างอิง และค้นคว้าของตุลาการรัฐธรรมนูญ สมาชิกรัฐสภา ศาลนักเรียนนักศึกษา และประชาชนผู้สนใจทั่วไป พร้อมกันนี้ได้จัดทำทสรุปลงคดีเรื่องที่ได้มีการเสนอให้รัฐสภาตีความ ตลอดจนตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบ คุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่งของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๔๘๙ จนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไว้ในภาคผนวกด้วย จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจบ้างตามสมควร

(นายไพฑิษฐ์ พิพัฒน์กุล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พฤศจิกายน ๒๕๓๖

สารบัญ

หน้า

๑. เรื่อง อำนาจหน้าที่ของรัฐสภาในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (ประธานแห่งสภาทั้งสอง เป็นผู้นำเข้ามหารื้อที่ประชุม)	๑
๒. มาตรา ๑๓๖ เรื่อง การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีก่อนที่จะแถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยไม่มีการลงมติไว้วางใจเป็นการชอบหรือไม่
(นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ)	๓
๓. มาตรา ๑๔๕ เรื่อง การตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
(นายไกรสร ตันติพงศ์ เป็นผู้เสนอ)	๔
๔. มาตรา ๙๒ (๑) และมาตรา ๙๔ (๑) เรื่อง บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว
(นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ)	๕
๕. เรื่อง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๙๖ (๓) และ (๑๔) ขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๙ หรือไม่
(นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ)	๖
๖. เรื่องข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓ หรือไม่
(นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ)	๗
๗. เรื่อง ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๔๒ หรือไม่
(นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ)	๑๐
๘. มาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๒๐๔ (๕) เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในช่วงที่ยังใช้บทเฉพาะกาล จำเป็นจะต้องมีสมาชิกรับรองยี่สิบคนตามมาตรา ๑๒๕ หรือไม่
(นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ)	๑๓
๙. มาตรา ๑๒๙ เรื่อง การขอขยายระยะเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภาต้องกระทำก่อนหรือหลังครบกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้
(นายสมัคร สุนทรเวช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	๑๕

๑๐. มาตรา ๑๑๕ เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรมิมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้ว เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (นายจำลอง ครุฑขุนทด เป็นผู้เสนอ) ๑๖
๑๑. มาตรา ๑๑๕ วรรคสอง เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรมิมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้ว เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (นายสันติ ชัยวิรัตนะ เป็นผู้เสนอ) ๑๗
๑๒. มาตรา ๑๑๕ เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรมิมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้ว เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (นายประพันธ์ พัทธคฆบุตร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๑๘
๑๓. มาตรา ๑๑๕ เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรมิมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้ว เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (นายญาติ ไหวดี เป็นผู้เสนอ) ๑๙
๑๔. มาตรา ๑๕๕ (๒) เรื่อง การแสดงเจตนาขอลาออกจากรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี โดยทางโทรศัพท์ต่อนายกรัฐมนตรี จะทำให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลง เฉพาะตัวด้วยหรือไม่ (นายปัญญา เกสรทอง และนายสมัคร สุนทรเวช เป็นผู้เสนอ) ๒๑
๑๕. มาตรา ๑๙๔ (๖) เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม จะใช้วิธีการลงคะแนนลับได้หรือไม่ (นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ๒๒
๑๖. มาตรา ๑๙๔ (๓) และ (๖) เรื่อง การพิจารณารัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่หนึ่ง และวาระที่สาม ออกเสียงลงคะแนนลับได้หรือไม่ (นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ เป็นผู้เสนอ) ๒๓
๑๗. มาตรา ๑๙๔ (๖) เรื่อง จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา จะถือเอาจากจำนวนเต็มของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ หรือจากจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ (นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมาตย์ และ นายพินิจ จันทรสุรินทร์ เป็นผู้เสนอ) ๒๔

๑๘. มาตรา ๑๙๔ (๖) เรื่อง จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภาจะถือเอาจากจำนวนเต็มของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ หรือจากจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ (นายอนันต์ บูรณฉวี เป็นผู้เสนอ) ๒๕
๑๙. มาตรา ๑๙๔ (๖) เรื่อง จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภาจะถือเอาจากจำนวนเต็มของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ หรือจากจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ (นายปัญญา เกสรทอง เป็นผู้เสนอ) ๒๖
๒๐. มาตรา ๑๔๑ เรื่อง รัฐสภามีอำนาจตีความรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๓๗ ได้หรือไม่ (นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๒๘
๒๑. มาตรา ๑๓๗ เรื่อง การนำข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๔๗ มาใช้กับการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (นายพินิจ จันทรสุรินทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๒๙
๒๒. มาตรา ๑๓๗ เรื่อง การเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแล้ว จะเสนอญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีอื่นในญัตติเดียวกันได้ หรือไม่ (นายเกษม ศิริสัมพันธ์ เป็นผู้เสนอ) ๓๑
๒๓. เรื่อง ความหมายของคำว่า "รัฐมนตรี" หมายความว่า "นายกรัฐมนตรี" หรือไม่ (นายประจวบ ไชยสาสน์ และจำสืบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี เป็นผู้เสนอ) ๓๒
๒๔. มาตรา ๑๓๑ เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ที่ได้เสนอต่อรัฐสภาในสมัยของสภาชุดเก่าหรือชุดที่ผ่านมาแต่รัฐสภายังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ จะตกไปเมื่อสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร เช่น ร่างพระราชบัญญัติอื่น ๆ หรือไม่ (หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นผู้เสนอ) ๓๓
๒๕. มาตรา ๑๙๔ (๖) เรื่อง จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภาจะถือเอาจากจำนวนเต็มของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ หรือจากจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ (พันเอก พล เริงประเสริฐวิทย์ เป็นผู้เสนอ) ๓๔
๒๖. มาตรา ๑๒๒ เรื่อง การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาล (นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๕

ภาคผนวก

หน้า

๑. บทสรุป ๓๖
๒. ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบ คุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๙ จนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ๓๗

การตีความรัฐธรรมนูญ

ญัตติตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ มีการเสนอตีความทั้งหมด ๒๖ ครั้ง ดังนี้

๑. ญัตติ การตีความรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา

เรื่อง ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัย

ร้องทุกข์

ผู้เสนอ ประธานแห่งสภาทั้งสอง เป็นผู้นำเข้ามหารื้อที่ประชุม

ประเด็นของปัญหา โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า "กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์นั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของรัฐมนตรี และได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา"

แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๔๓ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนถึงกรณีต่าง ๆ ที่ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาซึ่งมีทั้งหมด ๑๔ กรณีด้วยกัน

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เสนอรายนามผู้ที่สมควรแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ต่อรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาในขณะนั้นมีความเห็นว่าตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๓ ได้บัญญัติถึงกรณีที่จะต้องกระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาไว้เพียง ๑๔ กรณีเท่านั้น จึงมีปัญหากเกิดขึ้นว่ากรณีที่สภาจะให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ จะต้องกระทำในที่ประชุมร่วมกันหรือให้แยกเสนอความเห็นชอบแต่ละสภา ด้วยเหตุนี้ประธานแห่งสภาทั้งสองจึงได้นำปัญหานี้เข้าสู่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกได้ตีความเรื่องนี้เป็นบรรทัดฐานต่อไป

ประเด็นของการตีความเรื่องนี้จึงอยู่ที่ว่า คำว่า "รัฐสภา" ตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ มีความหมายอย่างไร

ในการประชุมครั้งนี้ที่ประชุมได้ยกข้อกฎหมายขึ้นประกอบการอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งพอสรุปความเห็นของที่ประชุมได้เป็น ๒ ฝ่าย

ฝ่ายแรกเห็นว่า คำว่า "รัฐสภา" ตามมาตรา ๗๔ ของรัฐธรรมนูญได้กำหนดว่ารัฐสภาประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร และการที่มาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญกำหนดกรณีต่าง ๆ ไว้ ๑๔ กรณีให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสาก็น่าจะแปลได้ว่ากรณีอื่น ๆ นอกจาก ๑๔ กรณีแล้วหากกฎหมายอื่นกำหนดให้ต้องกระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา รัฐสาก็น่าจะกระทำได้

ฝ่ายหลังซึ่งพอจะถือได้ว่าเป็นเสียงส่วนใหญ่เห็นว่า ตามมาตรา ๗๔ วรรคสาม

ของรัฐธรรมนูญกำหนดว่า "รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกันย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อคู่ประกอบมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญแล้วเห็นว่าการขอความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ย่อมจะกระทำไม่ได้ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด กฎหมายอื่นจะบัญญัติให้ขัดกับรัฐธรรมนูญย่อมไม่ชอบ

อนึ่ง รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ในขณะเดียวกัน ได้ให้ข้อสังเกตต่อสภาว่าในการยกร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการได้มองเห็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในแง่ที่จะบัญญัติข้อความว่า "ให้ขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา" ซึ่งก่อนหน้านี้ก็ได้มีพระราชบัญญัติการปราบปรามการกระทำผิด หรือประพฤติมิชอบในวงราชการได้กำหนดให้ "คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดหรือประพฤติมิชอบ ในวงราชการ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา" คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่า การบัญญัติข้อความเช่นนั้นอาจมีปัญหาก่อเกิดขึ้นได้หากในกรณีที่สภาใดสภาหนึ่งไม่ให้ความเห็นชอบรัฐบาล จะกระทำอย่างไร ฉะนั้นในการตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการ จึงได้หาทางออกเพื่อความยืดหยุ่นโดยให้ขอความเห็นชอบจาก "รัฐสภา" แทน

ในที่สุด ความเห็นส่วนใหญ่ของที่ประชุมเห็นว่า การขอความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ไม่อาจกระทำได้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา รัฐบาลจึงได้ขออนุมัติต่อสภาในการถอนเรื่องนี้ออกไปเพื่อแก้ไขก่อน โดยรัฐบาลจะได้เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้เปลี่ยนคำว่า "รัฐสภา" เป็น "สภาผู้แทนและวุฒิสภา" แทน ซึ่งที่ประชุมได้ อนุมัติให้ตามที่รัฐบาลขอ

มติ รัฐบาลได้ถอนเรื่องนี้กลับไปพิจารณาแก้ไขใหม่ ที่ประชุมอนุมัติ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๒๒ (สมัยสามัญ) วันศุกร์

ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๒๒)

๒. ญัตติ ขอให้รัฐสภาตีความตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓๖

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖ บัญญัติว่า "ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา ในการที่สมาชิกสภาผู้แทนฯ ได้ตั้งกระทู้ถามถามรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจนั้น เป็นการชอบหรือไม่

ที่ประชุมได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเรื่องนี้แยกได้ ๒ ฝ่าย

ฝ่ายผู้เสนอญัตติ เห็นว่า การตั้งกระทู้ถามถามรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภากระทำไม่ได้ เพราะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมเห็นว่าสมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามได้ อนึ่ง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มนับแต่วันเลือกตั้งเป็นต้นไป เพราะฉะนั้นสมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามได้ เพราะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสมบูรณ์แล้วไม่ได้ขัดต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

มติ ที่ประชุมให้ยกเรื่องขึ้นขึ้นปรึกษา เป็นผลให้ญัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๒๒ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๒๒)

๓. **ญัตติ** เรื่อง ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๔๕

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๕ บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐ มาตรา ๗๘ มาตรา ๑๖๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๙๔ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาให้นำบทที่ใช้แก่สภาทั้งสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เฉพาะการตั้งคณะกรรมการ กรรมการที่ตั้งจากผู้ที่เป็นสมาชิกของแต่ละสภาจะต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละสภา"

ผู้เสนอ นายไกรสร ตันติพงศ์

ประเด็นของปัญหา ในการตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ รัฐสภาจะดำเนินการอย่างไร เพราะในการประชุมร่วมกันของรัฐสภาที่ใช้ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาโดยอนุโลม

ในการอภิปรายฝ่ายผู้เสนอญัตติเห็นว่าในการตั้งกรรมการวิสามัญ ซึ่งมาจากบุคคลภายนอกรัฐบาลไม่มีสิทธิเสนอ เพราะขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๕ แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะมาตรา ๑๔๕ บัญญัติสัดส่วนกำหนดไว้เฉพาะกรรมการที่มาจากสมาชิกสภาเท่านั้น

มติ ที่ประชุมไม่เห็นด้วยกับญัตติของผู้เสนอ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๒๒ (สมัยสามัญ) วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๒)

๔. ญัตติ ให้รัฐสภาตีความตามมาตรา ๙๒ (๑) และมาตรา ๙๔ (๑)

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๙๒ บัญญัติว่า "บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลที่มีสัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย"

รัฐธรรมนูญมาตรา ๙๔ บัญญัติว่า "บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา ผู้เสนอญัตติประสงค์จะให้ตีความถ้อยคำว่า "บุคคลผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว" ในรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๙๒ (๑) และ ๙๔ (๑) ซึ่งเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

มติ ประธานรัฐสภาสั่งระงับ เพราะเห็นว่าไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๔/๒๕๒๒)

๕. ญัตติ ขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๙ ของรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๙ บัญญัติว่า "วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิก หรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่สภามอบหมายแล้วรายงานต่อสภา คณะกรรมการที่กล่าวนี้อาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องจากการที่สภาผู้แทนราษฎรได้ตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗ (๓) คือกำหนดให้มี "คณะกรรมการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน" โดยเปลี่ยนจากเดิม ซึ่งกำหนดให้มี "คณะกรรมการการเศรษฐกิจและการคลัง" และสภาผู้แทนราษฎรได้ตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗ (๑๔) ให้มี "คณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณลับ" เพิ่มขึ้นใหม่ซึ่งผู้เสนอเห็นว่าข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗ (๓) และ (๑๔) ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๙

เมื่อพิจารณาความในมาตรา ๑๓๙ ที่บัญญัติไว้ว่า เพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่สภามอบหมายแล้วรายงานต่อสภานั้นอาจตีความได้สองนัยคือ นัยหนึ่งให้คณะกรรมการกระทำกิจการ หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาและสภามอบหมาย แล้วรายงานต่อสภาและอีกนัยหนึ่งอาจตีความว่าให้คณะกรรมการกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของสภา และสภามอบหมาย แล้วรายงานต่อสภา หมายความว่าให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวอย่างไม่จำกัด อาจกระทำกิจการหรือสอบสวนหรือศึกษาอำนาจหน้าที่ฝ่ายตุลาการและฝ่ายบริหารรวมทั้งนิติบุคคลใด ๆ ได้ ดังนั้นผู้เสนอจึงขอให้รัฐสภาพิจารณาว่า การที่สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗ (๓) และ (๑๔) นั้น เป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๙ หรือไม่

มติ เห็นว่าข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๗๖ (๑๔) เท่านั้นที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๙ เพราะเป็นเรื่องที่ก้าวก่ายการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งเรื่องนี้ตามข้อเท็จจริงแล้วการใช้จ่ายเงินงบราชการลับเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจหน้าที่เพียงให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่รัฐบาลเสนอเท่านั้น แต่ฝ่ายนิติบัญญัติไม่มีอำนาจมากพอที่จะก้าวล่วงไปถึงรายละเอียดของการใช้จ่ายเงินงบราชการลับ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๘/๒๕๒๓ (สมัยวิสามัญ)
วันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๓)

๖. ญัตติ ขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ บัญญัติว่า "วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้"

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๓ บัญญัติว่า "ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภา ขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากผู้เสนอเห็นว่ากรณีที่สภาผู้แทนราษฎรตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ เป็นการเกินอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓ ซึ่งข้อ ๓๓ บัญญัติว่า "ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือความมั่นคงของประเทศไม่ว่าในทางเศรษฐกิจการคลัง หรือในทางใด ๆ ก็ตาม หรือในอันที่จะขจัดเหตุใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพของประชาชนอย่างร้ายแรงจะเสนอญัตติด่วนเพื่อให้สภาพิจารณาเป็นการด่วนก็ได้ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่า ญัตติใดเป็นญัตติด่วนหรือไม่ และเมื่อวินิจฉัยแล้วให้แจ้งผู้เสนอญัตติทราบ พร้อมด้วยเหตุผลภายในหัววันนับแต่วันที่รับญัตตินั้น" และข้อ ๓๔ บัญญัติว่า "ให้ประธานสภาบรรจุญัตติด่วนเข้าระเบียบวาระประชุมในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ ในการนี้จะบรรจุเพิ่มเติมในระเบียบวาระประชุมที่จัดไปแล้วก็ได้" ผู้เสนอเห็นว่าตามข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ นี้ถึงแม้จะบัญญัติว่าเป็นญัตติด่วน แต่มีวิธีดำเนินการพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเช่นเดียวกับที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๓ บัญญัติให้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีเสนอญัตติมายังประธานรัฐสภาเพื่อขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่ต้องลงมติในปัญหาที่อภิปราย แต่ตามข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ กลับบัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอญัตติด่วนแทน ดังนั้นจึงขอให้รัฐสภาพิจารณาตีความว่ากรณีที่สภาผู้แทนราษฎร ได้ตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ขึ้นใช้นั้นเป็นการขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๕๓

มีสมาชิกส่วนมากอภิปรายว่าไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญเพราะรัฐธรรมนูญไม่มีข้อห้ามไว้ว่าไม่ให้เสนอญัตติเช่นนี้ เมื่อไม่มีข้อห้ามก็มีสิทธิเสนอได้ และหน้าที่ของสมาชิกประการหนึ่งคือ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล การควบคุมนั้นมีหลายอย่าง ฉะนั้นในการกระทำตาม ข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ ก็เป็นวิธีหนึ่งในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ การที่สภาผู้แทนราษฎรได้บัญญัติข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ไว้ ก็เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน ในที่สุดผู้เสนอคือ นายญาติ ไหวดี ขอลอนญัตติ

(ที่มา :: รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๙/๒๕๒๓ (สมัยวิสามัญ)
วันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๓)

๗. ญัตติ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๔๒

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ บัญญัติว่า "วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้"

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า "วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับ เสนอญัตติ"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวดี

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรได้ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๒ ตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ให้สิทธิแก่สมาชิกที่จะเสนอญัตติด่วนได้ ซึ่งผู้เสนอเห็นว่าเป็นการทำให้สมาชิกมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน อันขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ ที่ให้อำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการตั้งกระทู้ถามและการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล หรือทั้งคณะ ฉะนั้น จึงมีปัญหามาขอให้ตีความว่า การที่สภาผู้แทนราษฎรตราข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ เป็นการขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๒ หรือไม่ แต่ได้มีสมาชิกคัดค้าน โดยให้ความเห็นว่าการพิจารณาญัตติด่วนของสภาผู้แทนฯ ตามข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ นั้นเป็นการนำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดินหรือมีความจำเป็นรีบด่วนมาพิจารณาในสภาผู้แทนฯ โดยฝ่ายบริหารจะมาหาหรือหรือไม่ก็ได้ และยังเป็นเรื่องของสภา โดยเฉพาะสภาอาจจะพิจารณาแล้วเสร็จไป หรือแจ้งให้รัฐบาลมาแถลงหรือชี้แจงหรือตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อศึกษา สุดแต่มติของสภา จึงเห็นว่ามาตรการเช่นนี้ เป็นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๓๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อศึกษาญัตติดังกล่าว แล้วให้รายงานต่อรัฐสภาภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน

ต่อมา ในคราวประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๔ ประธานรัฐสภาได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณารายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ซึ่งพิจารณาเสร็จแล้วโดยประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับสาระที่จะต้องพิจารณาซึ่งมีอยู่ ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นแรก รัฐสภามีอำนาจที่จะตีความญัตตินี้ได้โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๑ ซึ่งบัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๑ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะตีความ และให้ถือว่าการตีความของรัฐสภาเป็นเด็ดขาด"

ประเด็นที่สอง ด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินอยู่ ๒ วิธี คือ

๑. เปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล หรือทั้งคณะ
๒. ตั้งกระทู้ถาม

ดังนั้น การตราข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๓ และ ข้อ ๓๔ จะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

ข้อ ๓๓ บัญญัติว่า "ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือความมั่นคงของประเทศ ไม่ว่าในทางเศรษฐกิจ การคลัง หรือในทางใด ๆ ก็ตาม หรือในอันที่จะขจัดเหตุใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง จะเสนอญัตติด่วนเพื่อให้สภาพิจารณาก่อนการด่วนก็ได้"

ข้อ ๓๔ บัญญัติว่า "ให้ประธานสภาบรรจุญัตติด่วนเข้าระเบียบวาระประชุมในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ ในการนี้จะบรรจุเพิ่มเติมในระเบียบวาระประชุมที่จัดไปแล้วก็ได้"

การพิจารณาในประเด็นที่สองนี้ คณะกรรมาธิการมีความเห็นแยกออกเป็น ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายเสียงข้างมากเห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลว่า

๑. รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่เปิดโอกาสให้สมาชิกเปิดอภิปรายทั่วไป โดยไม่ต้องลงมติในปัญหาที่อภิปรายได้ ก็เท่ากับว่าสมาชิกไม่มีอำนาจในการเสนอญัตติด่วนทำนองเดียวกับการขอเปิดอภิปรายทั่วไป โดยไม่ต้องลงมติในปัญหาที่อภิปราย แต่ข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ เป็นการกำหนดถึงมูลเหตุของการเสนอญัตติด่วน ซึ่งมีลักษณะเป็นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยชัดแจ้ง เพราะการที่จะรักษาความสงบเรียบร้อย หรือการที่จะขจัดเหตุใด ๆ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล จึงถือว่าการเสนอญัตติด่วนตามข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ เป็นการกำหนดให้อำนาจสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจไว้ จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕

๒. ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๑๖ กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องการจัดกระทู้ถามด่วน ซึ่งมีเนื้อหาสาระแทบจะเรียกได้ว่าเหมือนกันกับข้อ ๓๓ เมื่อข้อ ๑๑๖ เป็นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖ ข้อ ๓๓ ก็ต้องเป็นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินด้วย ดังนั้น แทนที่จะเสนอเป็นญัตติด่วนสมาชิกก็อาจจะกระทำในรูปของการตั้งกระทู้ถามด่วนแทนได้

๓. เมื่อสมาชิกต้องการที่จะอภิปรายในปัญหาเรื่องใด ก็อาจเสนอขอให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อการศึกษาค้นคว้า หรือสอบสวนในเรื่องนั้น ๆ ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเสนอญัตติด้วยตามข้อ ๓๓

๔. เมื่อกรรมการเสียงข้างมากเห็นว่า ข้อ ๓๓ เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ฉะนั้น ข้อ ๓๔ ซึ่งบัญญัติเป็นการต่อเนื่องรับสนอง ข้อ ๓๓ จึงเป็นการขัดรัฐธรรมนูญไปด้วย

ฝ่ายเสียงข้างน้อยเห็นว่าไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลว่า

๑. การเสนอญัตติด้วยเป็นเรื่องเฉพาะของสภาเท่านั้นไม่เป็นการผูกพันรัฐบาลหรือรัฐมนตรีที่จะต้องมาชี้แจงและดำเนินการ อีกทั้งผลของการที่สภาได้อภิปรายเกี่ยวกับญัตติด้วยอาจจะออกมาในรูปของความเห็นหรือข้อเสนอ เพื่อหาสาเหตุที่จะแก้ไขปัญหาหรือเป็นเพียงการปรึกษาหารือกัน เพื่อที่จะแก้ปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ ที่รัฐบาลอาจจะยังไม่ทราบโดยการส่งความเห็นเช่นนั้นไปยังรัฐบาล โดยทางสภามีได้ผูกพันหรือบังคับให้รัฐบาลต้องกระทำตามความเห็นหรือข้อเสนอ นั้นจึงไม่เข้าข่ายเป็นการควบคุมรัฐบาลหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ตาม มาตรา ๑๓๕ แต่อย่างใด

๒. การใดที่จะถือว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญต้องขัดกับบทบัญญัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่มีบทบัญญัติมาตราใดห้ามมิให้มีการเสนอญัตติด้วยที่ประชุมได้มีการอภิปรายในประเด็นที่สอง ซึ่งผู้อภิปรายส่วนใหญ่มีความคิดเห็นคล้อยตามคณะกรรมการเสียงข้างน้อยว่าการตราข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ ที่ประชุมให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา เป็นผลให้ญัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๒๔ และรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๔)

๘. ญัตติ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

มาตรา ๑๒๕ และ มาตรา ๒๐๔ (๕)

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๕ บัญญัติว่า "ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร"

การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะกระทำได้เมื่อพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้ และต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองนั้นไม่น้อยกว่ายี่สิบคนรับรอง"

รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๐๔ บัญญัติว่า "ในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญแล้ว (๕) การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำได้อีกต่อเมื่อมีคำรับรองของคณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีจำนวนสิบเจ็ดคน"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวติ

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากผู้เสนอต้องการให้รัฐสภาตีความว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในช่วงที่ยังใช้บทเฉพาะกาลอยู่นั้น จำเป็นต้องมีสมาชิกรับรองยี่สิบคนตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๕ หรือไม่ ซึ่งผู้เสนอเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีผู้รับรองแต่เพียงปฏิบัติตามมาตรา ๒๐๔ (๕) คือ เพียงแต่ให้คณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติมีคำรับรองร่างพระราชบัญญัติเท่านั้น

ปัญหานี้สืบเนื่องจากได้มีสมาชิก คือ นายบัญญัติ เกสรทอง ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโดยไม่มีผู้รับรอง เมื่อเรื่องถึงรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่สอง ท่านได้วินิจฉัยว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกฯ จะต้องมิผู้รับรอง ๒๐ คนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ ด้วย ส่วนมาตรา ๒๐๔ (๕) นั้นเป็นเรื่องของการรับรองของคณะกรรมการฯ ซึ่งไม่เกี่ยวกับการเสนอ ซึ่งประธานสภาได้สั่งให้ถือปฏิบัติตลอดมา ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อศึกษาญัตตินี้แล้วรายงานให้สภาทราบ

ต่อมาในคราวประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๔ ประธานรัฐสภาได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณารายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ซึ่งพิจารณาเสร็จแล้ว และที่ประชุมได้อภิปรายกันโดยมีความเห็นว่า ในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ แล้ว การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง ด้วยเหตุผลที่ว่าในบทเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญมิให้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองมาใช้บังคับ มาตรา ๑๒๕ วรรคสอง เป็นเรื่องเกี่ยวกับพรรคการเมือง จึงได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๐๔ (๕) เมื่อไม่ต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยมติของพรรคการเมืองก็ไม่ต้องมีผู้รับรองยี่สิบคน

เพราะผู้รับรองยี่สิบคนนั้น ต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองที่สังกัดด้วยมาตรา ๒๐๔ (๔) เป็นบทยกเว้น มาตรา ๑๒๕ วรรคสอง ในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองทั้งพรรค จึงไม่จำเป็นต้องมีผู้รับรองยี่สิบคน สำหรับมาตรา ๒๐๔ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ นั้น เป็นการบัญญัติไว้เพื่อใช้ในระหว่างที่จับทเฉพาะกาล

มติ ในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญฯ การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง กล่าวคือ ไม่ต้องมีผู้รับรองยี่สิบคน

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ (สมัยสามัญ)
วันศุกร์ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ และรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๙. ญัตติ เรื่อง ให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๗

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๗ บัญญัติว่า "ภายใต้ข้อบังคับ มาตรา ๑๓๓ เมื่อสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๒๖ และลงมติเห็นชอบแล้วให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอ ร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภาวุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้เว้นแต่สภาผู้แทนราษฎรจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นพิเศษ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวัน ในสมัยประชุม และให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา"

ผู้เสนอ นายสมักร สุนทรเวช กับคณะ

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากประธานวุฒิสภาได้ขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร แต่การพิจารณาคำขอของวุฒิสภานั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาจึงมีผลทำให้คำขอดังกล่าวตกไป

ต่อมาได้มีสมาชิกเสนอให้รัฐสภาตีความในประเด็นที่ว่าสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจที่จะ พิจารณาคำขอเพื่อขยายเวลาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภาออกไปเป็นพิเศษนั้น วุฒิสภาจะต้องกระทำก่อนหรือหลังครบกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันโดยฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรขอขยายก่อนครบกำหนด ทั้งนี้ เพราะต้องการให้วุฒิสภาเร่งดำเนินการพิจารณาโดยไม่ชักช้าเพื่อให้ทันตามกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ากระทำภายหลังครบกำหนดเวลาก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมีความยืดหยุ่น เหมาะกับสถานการณ์ปัจจุบัน

มติ ที่ประชุมได้ลงมติว่าวุฒิสภาสามารถขอขยายระยะเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภายหลัง ครบกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ได้

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๗/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๔)

๑๐. ญัตติ เรื่อง การตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า "ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งจะให้สมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่ง หรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด

วันประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี ส่วนวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของรัฐสภาสมัยต่อๆ ไปให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด"

ผู้เสนอ นายจำลอง ครุฑขุนทด

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ โดยให้มีการประชุมสามัญปีหนึ่งสมัยเดียว และในปี ๒๕๒๓ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ปฏิบัติตามมติของสภาที่มีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ คือมีสมัยประชุมสามัญสมัยเดียว ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ได้มีการพิจารณาญัตติของ นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ เรื่อง "ให้กำหนดสมัยประชุมของรัฐสภาประจำปี ๒๕๒๔ เป็น ๒ สมัย" และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสนับสนุนญัตติดังกล่าว

ปัญหาจึงมีว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกไว้แล้ว จะมากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่อีกเช่นนี้ จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมติของสภาที่มีไว้แล้วหรือไม่ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าการกำหนดสมัยประชุม ๒ สมัยขึ้นใหม่นี้ ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญทั้งนี้เพราะการกำหนดสมัยประชุมเพียงปีหนึ่งสมัยเดียวให้มีผลไปจนกระทั่งหมดอายุของสภา คือ ๔ ปี นั้น อาจมีผลเสียได้ เพราะสภาอาจมีเรื่องค้างค้างการพิจารณามากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเปิดสมัยประชุมเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒ สมัย กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ารัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ว่าในปีหนึ่งจะมีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัยแล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ฉะนั้น ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้แล้ว ให้ปีหนึ่งมีเพียงสมัยเดียว การที่มากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็น ๒ สมัย นั้น เห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ)

วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔)

๑๑. ญัตติ เรื่อง ขอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ วรรคสอง

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ วรรคสอง บัญญัติว่า "ในปีหนึ่งจะให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด"

ผู้เสนอ นายสันติ ชัยวิรัตนะ

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ โดยให้มีการประชุมสามัญปีหนึ่งสมัยเดียว และในปี ๒๕๒๓ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ปฏิบัติตามมติของสภาที่มีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ คือ มีสมัยประชุมสามัญสมัยเดียว ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ได้มีการพิจารณาญัตติของ นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ เรื่อง "ให้กำหนดสมัยประชุมของรัฐสภาประจำปี ๒๕๒๔ เป็น ๒ สมัย" และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสนับสนุนญัตติดังกล่าว

ปัญหาจึงมีว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกไว้แล้ว จะมากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่อีกเช่นนี้ จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมติของสภาที่มีไว้แล้วหรือไม่ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าการกำหนดสมัยประชุม ๒ สมัยขึ้นใหม่นี้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญทั้งนี้เพราะการกำหนดสมัยประชุมเพียงปีหนึ่งสมัยเดียวให้มีผลไปจนกระทั่งหมดอายุของสภาคือ ๔ ปี นั้น อาจมีผลเสียได้ เพราะสภาอาจมีเรื่องค้างการพิจารณามากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเปิดสมัยประชุมเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒ สมัย กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ารัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ว่าในปีหนึ่งจะมีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ฉะนั้น ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้แล้วให้ปีหนึ่งมีเพียงสมัยเดียว การที่มากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็น ๒ สมัยนั้น เห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ)

วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔)

๑๒. ญัตติ เรื่อง ให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๑๕

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า "ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งจะให้สมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด

วันประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของรัฐสภาสมัยต่อ ๆ ไป ให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด"

ผู้เสนอ นายประพันธ์ พยัคฆบุตร กับคณะ

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ โดยให้มีการประชุมสามัญปีหนึ่งสมัยเดียว และในปี ๒๕๒๓ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ปฏิบัติตามมติของสภาที่มีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ คือ มีสมัยประชุมสามัญสมัยเดียว ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ได้มีการพิจารณาญัตติของ นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ เรื่อง "ให้กำหนดสมัยประชุมของรัฐสภาประจำปี ๒๕๒๔ เป็น ๒ สมัย" และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสนับสนุนญัตติดังกล่าว

ปัญหาจึงมีว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกไว้แล้ว จะมากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่อีกเช่นนี้ จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมติของสภาที่มีไว้แล้วหรือไม่ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าการกำหนดสมัยประชุม ๒ สมัยขึ้นใหม่นี้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญทั้งนี้เพราะการกำหนดสมัยประชุมเพียงปีหนึ่งสมัยเดียวให้มีผลไปจนกระทั่งหมดอายุของสภาคือ ๔ ปี นั้น อาจมีผลเสียได้ เพราะสภาอาจมีเรื่องค้างการพิจารณามากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเปิดสมัยประชุมเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒ สมัย กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ได้กำหนดไว้ว่าในปีหนึ่งจะมีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ฉะนั้น ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้แล้วให้ปีหนึ่งมีเพียงสมัยเดียว การที่มากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็น ๒ สมัย นั้น เห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ)

วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔)

๑๓. ญัตติ เรื่อง ให้ตีความมาตรา ๑๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า "ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภา เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งจะให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด

วันประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปี ส่วนวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีของรัฐสภาสมัยต่อๆ ไปให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด"

ผู้เสนอ นายญาติ ไหวติ

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเกี่ยวกับการกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้ โดยให้มีการประชุมสามัญปีหนึ่งสมัยเดียว และในปี ๒๕๒๓ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ปฏิบัติตามมติของสภาที่มีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ คือ มีสมัยประชุมสามัญสมัยเดียว ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ได้มีการพิจารณาญัตติของ นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ เรื่อง "ให้กำหนดสมัยประชุมของรัฐสภาประจำปี ๒๕๒๔ เป็น ๒ สมัย" และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติสนับสนุนญัตติดังกล่าว

ปัญหาจึงมีว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกไว้แล้ว จะมากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่อีกเช่นนี้ จะเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมติของสภาที่มีไว้แล้วหรือไม่ สมาชิกในที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่าการกำหนดสมัยประชุม ๒ สมัยขึ้นใหม่นี้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญทั้งนี้เพราะการกำหนดสมัยประชุมเพียงปีหนึ่งสมัยเดียวให้มีผลไปจนกระทั่งหมดอายุของสภา คือ ๔ ปี นั้น อาจมีผลเสียได้ เพราะสภาอาจมีเรื่องค้างการพิจารณามากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเปิดสมัยประชุมเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒ สมัย กับอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ได้กำหนดไว้ว่าในปีหนึ่งจะมีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่งหรือสองสมัย แล้วแต่สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนด ฉะนั้น ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีไว้แล้วให้ปีหนึ่งมีเพียงสมัยเดียว การที่มากำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็น ๒ สมัย นั้น เห็นว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มติ การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕
(ที่มา) : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ)
วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๔)

๑๔. ญัตติ เรื่อง ขอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๕๕ (๒)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ บัญญัติว่า "ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อ (๒) ล่าออก"

ผู้เสนอ นายบัญญัติ เกสรทอง และนายสมิคร สุนทรเวช

ประเด็นของปัญหา ผู้เสนอญัตติประสงค์จะให้ตีความว่าการแสดงเจตนาขอลาออกของรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีบางท่านโดยทางโทรศัพท์ต่อนายกรัฐมนตรี จะทำให้ ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวหรือไม่

ในคราวประชุมพิจารณาปัญหานี้ นายกรัฐมนตรีได้รับว่าจะนำไปพิจารณาว่าที่ปฏิบัติมานั้นถูกต้องหรือผิดพลาดอย่างไร ถ้าเกิดข้อผิดพลาดรัฐบาลก็จะแก้ไข

มติ ที่ประชุมให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาเป็นผลให้ญัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๕ (วิสามัญ สมัยที่สอง)
วันศุกร์ที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๕)

๑๕. ญัตติ เรื่อง ขอให้ตีความกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๙๔ (๖)

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จะกระทำได้อีกแต่ โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้"

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมีคะแนน เสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้ เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้ง สองสภา"

ผู้เสนอ นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ

ประเด็นของปัญหา ผู้เสนอญัตติประสงค์จะให้ตีความว่า ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในวาระ ๓ จะใช้วิธีการลงคะแนนลับได้หรือไม่ เพราะตามมาตรา ๑๙๔ (๖) ของรัฐธรรมนูญกำหนดให้ใช้วิธีเรียกชื่อ ที่ประชุมได้อภิปรายเรื่องนั้นกันเพียงเล็กน้อย เพราะได้มีสมาชิกเสนอยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา จึงทำให้นัดตินี้ตกไปแต่ก็มีสมาชิกบางท่านได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าการที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ใช้วิธีเรียกชื่อนั้น เป็นเพียงวิธีการเรียกให้มาลงคะแนนเท่านั้น ส่วนวิธีการลงคะแนนโดยเปิดเผย หรือลับก็ทำได้ แล้วแต่มติ ของที่ประชุม

มติ ที่ประชุมมีมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาเป็นผลให้นัดตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๒๕ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๒๕)

๑๖. **ญัตติ** ขอให้ตีความว่าตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙๔ (๓) และ (๖) ว่าการออกเสียงลงคะแนนในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ ความดังกล่าวเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ต้องการให้มีการลงคะแนนโดยเปิดเผย รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จะกระทำได้อีกแต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้"

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามชั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ"

ผู้เสนอ นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากผู้เสนอญัตติเห็นว่าเนื่องจากมาตรา ๑๙๔ (๓) และ (๖) บัญญัติให้การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๑ และวาระที่ ๓ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ ซึ่งวิธีเรียกชื่อนี้ ไม่ใช่การออกเสียงลงคะแนนลับ จึงขอให้รัฐสภาตีความว่าในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่ ๑ และวาระที่ ๓ นั้นไม่อาจจะออกเสียงลงคะแนนลับได้

มติ การออกเสียงลงคะแนนลับในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นย่อมกระทำได้ โดยให้เหตุผลว่า การออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีเรียกชื่อตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ (๓) และ (๖) นั้น เป็นเพียงข้อกำหนดว่า เมื่อจะออกเสียงลงคะแนนจะต้องเรียกชื่อสมาชิกให้ลงคะแนนเป็นรายบุคคล ส่วนจะกระทำโดยลับหรือเปิดเผยย่อมเป็นไปตามมติของที่ประชุมและตามหลักเกณฑ์แห่งการนั้น ๆ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๖ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖)

๑๗. ญัตติ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๙๔ (๖)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะกระทำได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย ในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ และ นายพินิจ จันทรสุรินทร์

ประเด็นของปัญหา ในขณะนั้นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภามี ๕๐๗ คน เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๙๖ คน เนื่องจากตาย ๑ คน ลาออก ๔ คน และจำนวนวุฒิสมาชิกทั้งหมด ๒๑๑ คน ลาออก ๑๔ คน การนับคะแนนเสียงในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๓ ตามความในมาตรา ๑๙๔ (๖) เสียงกึ่งหนึ่งต้องเป็น ๒๕๓.๕ คน ถ้าพิจารณาตามความในมาตรา ๑๙๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ การพิจารณารัฐธรรมนูญวาระที่ ๓ ได้คะแนนเสียง ๒๕๔ คน จึงถือว่าเกินกึ่งหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ (๖)

หมายเหตุ ญัตตินี้ไม่ได้มีการพิจารณาในที่ประชุม เพราะได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๖

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๑๓/๒๕๒๖)

๑๘. ญัตติ ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๙๔ (๖)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะกระทำได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย ในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ นายอนันต์ บุรณวนิช

ประเด็นของปัญหา ในขณะที่นั้นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภามี ๕๐๗ คน เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๙๖ คน เนื่องจากตาย ๑ คน ลาออก ๔ คน และจำนวนวุฒิสมาชิกทั้งหมด ๒๑๑ คน ลาออก ๑๔ คน การนับคะแนนเสียงในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๓ ตามความในมาตรา ๑๙๔ (๖) เสียงกึ่งหนึ่งต้องเป็น ๒๕๓.๕ คน ถ้าพิจารณาตามความในมาตรา ๑๙๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ การพิจารณารัฐธรรมนูญวาระที่ ๓ ได้คะแนนเสียง ๒๕๔ คน จึงถือว่าเกินกึ่งหนึ่งตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๔ (๖)

หมายเหตุ ญัตตินี้ไม่ได้มีการพิจารณาในที่ประชุม เพราะได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๖

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๑๔/๒๕๒๖)

๑๙. **ญัตติ** ขอให้ตีความรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๙๔ (๖)

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะกระทำได้อีกแต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย ในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ นายบัญญัติ เกสรทอง

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องจากการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๑ มีปัญหาว่า สมาชิกรัฐสภาผู้ลงมติเห็นชอบจำนวน ๒๕๔ คนนั้นเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภาหรือไม่ โดยจะถือเอาจากจำนวนเต็มตามรัฐธรรมนูญหรือจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่จริง เพราะยังมีความเคลือบคลุมอยู่ซึ่งจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญในโอกาสต่อไป จึงเป็นปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๔ ซึ่งผู้เสนอเห็นว่าควรถือเอาจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่จริง โดยเหตุผลว่าตามมาตรา ๙๐ แห่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติวิธีแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งในที่สุดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ ๓๐๑ คนก็จริงอยู่ แต่ในขณะที่เดียวกันตามมาตรา ๑๐๓ ก็ได้บัญญัติให้สมาชิกภาพของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เช่น การลาออก เมื่อลาออกสมาชิกภาพย่อมสิ้นสุดลงก็แสดงว่าความเป็นสมาชิกไม่มีอยู่ เมื่อไม่มีอยู่ก็ย่อมไม่นับจำนวนไม่ได้ จะเห็นได้จากมาตรา ๑๐๔ ก็ยังได้บัญญัติถึงการว่างลงของสมาชิกตามมาตรา ๑๐๓ อันเป็นการยอมรับจำนวนสมาชิกว่ามีอยู่เท่าจำนวนที่มีอยู่จริง แม้การถือจ่ายหรือการจ่ายเงินเดือนสมาชิกก็ถือเอาผู้มีสมาชิกภาพเท่านั้น มิเช่นนั้นแล้วคงต้องไปเรียกสมาชิกซึ่งลาออกและหมดสมาชิกภาพแล้วมาลงมติด้วย สำหรับจำนวนสมาชิกวุฒิสภานั้น มาตรา ๘๔ กำหนดจำนวนไว้ไม่เกิน ๓ ใน ๔ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเห็นว่าจะตั้งจำนวนเท่าใดก็ได้ไม่เกินจำนวนดังกล่าว เมื่อมีการลาออกก็ย่อมสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๗ เมื่อนับจำนวนสมาชิกรัฐสภาแล้วจะเห็นว่าผู้มีสมาชิกภาพแล้วรวมกันทั้งสองสภามีจำนวน ๕๐๗ คนเท่านั้นการลงมติ ๒๕๔ เสียง จึงเกินกึ่งหนึ่งตามมาตรา ๑๙๔ (๖) อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น การลงมติแก้ไขรัฐธรรมนูญวาระ ๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๑ จึงเป็นมติให้ผ่านวาระ ๓ ตามมาตรา ๑๙๔ (๖) แล้ว

หมายเหตุ ญัตตินี้ไม่ได้มีการพิจารณาในที่ประชุม เพราะได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๖

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๑๕/๒๕๒๖)

๒๐. ญัตติ เรื่อง ขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๔๑ แห่งรัฐธรรมนูญพ.ศ. ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๑ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะต้องตีความ และให้ถือว่าการตีความของรัฐสภาเป็นเด็ดขาด"

ผู้เสนอ นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ กับคณะ

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากญัตติขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๗ แห่งรัฐธรรมนูญ ๒๕๒๑ (นายพินิจ จันทรสุรินทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) กล่าวคือ กรณีที่รัฐสภาจะตีความเรื่องใดต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาเท่านั้น ซึ่งอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาได้บัญญัติไว้ชัดเจนเช่นกัน ในมาตรา ๑๔๓ ซึ่งมีอยู่ ๑๔ กรณีด้วยกัน กรณีใดที่ไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาแล้วรัฐสภาก็ไม่มีสิทธิที่จะตีความได้ การที่จะมีการเสนอญัตติให้รัฐสภาตีความในเรื่องของพระมหากษัตริย์ วุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี ศาล ซึ่งต่างก็มีอำนาจหน้าที่แตกต่างกัน ย่อมกระทำมิได้

ที่ประชุมได้อภิปรายกันระหว่างฝ่ายที่เห็นว่า รัฐสภาไม่มีอำนาจที่จะตีความตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗ ได้ ด้วยเหตุผลว่า มาตรา ๑๓๗ ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องสิทธิของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้วยการเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจในรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ จึงไม่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาแต่อย่างใด เพราะคำว่า "รัฐสภา" นั้นมาตรา ๗๔ บัญญัติว่า ต้องประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า รัฐสภามีอำนาจที่จะตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗ ได้ โดยถือตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๔ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า "รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกันย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้" ดังนั้นสภาผู้แทนราษฎรก็ดี วุฒิสภาก็ดีแม้ประชุมแยกกันก็ถือว่าการประชุมแต่ละครั้งนั้น คือการประชุมของรัฐสภาได้เช่นกัน

มติ รัฐสภามีอำนาจตีความตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓๗ ได้

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๗ (สมัยสามัญ)

วันพุธที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๗)

๒๑. ญัตติ เรื่อง ให้รัฐสภาตีความตามมาตรา ๑๓๗

แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๗ บัญญัติว่า "สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ

เมื่อการอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง โดยมีไข้วัดช่วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไปให้สภาผู้แทนลงมติไว้วางใจ หรือไม่ไว้วางใจ การลงมติในกรณีเช่นว่านี้ มิให้กระทำในวันเดียวกับที่การอภิปรายสิ้นสุด มติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายนั้นเป็นอันหมดสิทธิที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะอีกตลอดสมัยประชุมนั้น"

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๔๗ บัญญัติว่า "ญัตติหรือคำแปรญัตติได้ถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมายญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป"

ผู้เสนอ นายพินิจ จันทรสุรินทร์ กับคณะ

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่งได้ยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล และคณะผู้เสนอญัตติได้ลุกขึ้นชี้แจงว่า ไม่ขอชี้แจงต่อที่ประชุม ประธานสภาผู้แทนราษฎรถือว่าญัตติดังกล่าวตกไปโดยอาศัยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๔๗

อนึ่ง การนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้กับการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีย่อมเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๓๗ ซึ่งระบุว่าเมื่อมีการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายแล้วจะต้องมีการลงมติดังต่อไปนี้ คือให้มีการลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ หรือมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไปเท่านั้น จึงไม่อาจนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้บังคับได้

ดังนั้น จึงขอให้รัฐสภาตีความมาตรา ๑๓๗ ว่า ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจนั้น ถ้าไม่ได้มีการถอนญัตติเสียก่อนแล้ว จะต้องมีการลงมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวข้างต้น และการจะนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้บังคับ ย่อมเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและใช้บังคับไม่ได้

ที่ประชุมได้อภิปรายระหว่างฝ่ายที่เห็นว่ากรณีที่ผู้เสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลได้ลุกขึ้นชี้แจงว่าไม่ขอชี้แจงต่อที่ประชุมนั้น ย่อมถือได้ว่าการเปิดอภิปรายแล้ว จึงต้องมีการลงมติไว้วางใจ หรือไม่ไว้วางใจหรือมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป ดังนั้นการนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้บังคับย่อมเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗ แต่อีกฝ่ายหนึ่งกลับเห็นว่าการกระทำดังกล่าวของผู้เสนออนุญัตตินั้นไม่มีการชี้แจงใด ๆ ในที่ประชุม ญัตตินี้จึงตกไปตามข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ ดังนั้น จึงไม่ต้องมีการลงมติแต่อย่างใด

มติ ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจตามมาตรา ๑๓๗ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑ นั้นถ้าไม่ได้มีการถอนญัตติเสียก่อนแล้ว จะต้องมีการลงมติอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และการนำข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗ มาใช้บังคับ ย่อมเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๗ (สมัยสามัญ)

วันพุธที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๗)

๒๒. ญัตติ เรื่อง ให้มีการตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๗ บัญญัติว่า "สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะ"

เมื่อการอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง โดยมีข้อด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไปให้สภาผู้แทนลงมติไว้วางใจ หรือไม่ไว้วางใจ การลงมติในกรณีเช่นนี้ มิให้กระทำในวันเดียวกับที่การอภิปรายสิ้นสุดมติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายนั้นเป็นอันหมดสิทธิที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะอีกตลอดสมัยประชุมนั้น"

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๔๗ บัญญัติว่า "ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือ ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมายญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป ..."

ผู้เสนอ นายเกษม ศิริสัมพันธ์

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีกับรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลตามมาตรา ๑๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่สมาชิกพรรคชาติไทยเสนอ

ปัญหาในการตีความมาตรา ๑๓๗ มีว่า การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีเท่ากับเป็นการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทั้งคณะแล้ว จักเสนอญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีอื่น ในญัตติเดียวกันย่อมกระทำมิได้

มติ ญัตติที่พรรคชาติไทยเสนอไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญฯ จักดำเนินการต่อไปไม่ได้

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๘ (สมัยสามัญ)

วันอังคารที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘)

๒๓. **ญัตติด่วน** เพื่อให้มีการตีความรัฐธรรมนูญ มาตราต่าง ๆ ที่มีคำว่า "รัฐมนตรี" หมายความว่า "นายกรัฐมนตรี" ด้วยหรือไม่

ผู้เสนอ นายประจวบ ไชยสาส์น และจำสืบเอก ทรงธรรม ปัญญาดี

ประเด็นของปัญหา ผลการตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๗ ที่ นายเกษม ศิริสัมพันธ์ เป็นผู้เสนอในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘ ปรากฏว่า ที่ประชุมมีความเห็นว่านายกรัฐมนตรีไม่ใช่รัฐมนตรีแต่เป็นส่วนหนึ่งของคณะรัฐมนตรี หากจะยื่นญัตติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓๗ แล้วก็หมายถึงการยื่นญัตติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ ดังนั้นที่ประชุมจึงมีมติว่าญัตติของสมาชิกพรรคชาติไทยและคณะที่ไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอีก ๖ คน จะดำเนินการต่อไปไม่ได้ ผู้เสนอจึงให้รัฐสภาตีความคำว่า "รัฐมนตรี" ในบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๖, ๑๔๗, ๑๔๘, ๑๔๙, ๑๕๐, ๑๕๒ และ ๑๖๘ หมายความว่ารวมถึง "นายกรัฐมนตรี" และ "รองนายกรัฐมนตรี" ด้วยหรือไม่

หมายเหตุ ญัตตินี้ประธานสั่งระงับ เพราะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาโดยตรง (ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๒๐/๒๕๒๘)

**๒๔. ญัตติ เรื่อง ให้มีการตีความมาตรา ๑๓๑ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๑**

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๑ บัญญัติว่า "ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร บรรดาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชกำหนดคืนมา ให้เป็นอันตกไป"

ผู้เสนอ หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากญัตติให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๔ (๖) ว่า "จำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา" นั้นจะถือเอาจำนวนเต็มตามรัฐธรรมนูญหรือจะถือเอาจำนวนสมาชิกที่มีอยู่จริง ซึ่ง พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์ เป็นผู้เสนอ กล่าวคือ ถ้าผลการตีความ มาตรา ๑๙๔ (๖) ถือเอาจำนวนสมาชิกที่มีอยู่จริงแล้ว (มี ๕๐๗ คน) คะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ (มี ๒๕๔ เสียง) จึงมากกว่ากึ่งหนึ่ง และน่าจะถือได้ว่าการลงมติแล้ว และต้องนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขฉบับนี้ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

ปัญหาในการตีความ มาตรา ๑๓๑ มีว่าในกรณีที่ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ได้เสนอต่อรัฐสภาในสมัยของสภาชุดเก่าหรือชุดที่ผ่านมาแล้วแต่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ จะตกไปเมื่อสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร เช่น ร่างพระราชบัญญัติอื่น ๆ หรือไม่

มติ ผู้เสนอญัตติขอถอนญัตตินี้ และที่ประชุมอนุมติ

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๖)

**๒๕. ญัตติ เรื่อง ให้มีการตีความมาตรา ๑๙๔ (๖) ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑**

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๔ บัญญัติว่า "การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จะกระทำได้อีกแต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้"

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วย ในการที่จะให้ออกใช้ เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา"

ผู้เสนอ พันเอก พล เริงประเสริฐวิทย์

ประเด็นของปัญหา สืบเนื่องมาจากการพิจารณาในวาระที่ ๓ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. (นายปัญญา เกสรทอง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๗/๒๕๒๖ (สมัยวิสามัญ) วันพุธที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๖ ที่ประชุมได้ลงมติโดยการออกเสียงลงคะแนกลับ มีสมาชิกเห็นชอบด้วย ๒๕๔ คน จากจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด ๕๒๖ คน คะแนนเสียงจึงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา ดังนั้นการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงเป็นอันตกไป

ปัญหาในการตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๔ (๖) จึงมีว่าการนับจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภานั้น จะถือเอาจำนวนเต็มตามรัฐธรรมนูญ (มี ๕๒๖ คน) หรือจะถือเอาจำนวนสมาชิกที่มีอยู่จริง เพราะเมื่อนับจำนวนสมาชิกรัฐสภาขณะนั้นแล้ว ผู้มีสมาชิกภาพอยู่จริงเป็นจำนวน ๕๐๗ คน (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๙๖ คน เนื่องจากตาย ๒ คน ลาออก ๔ คน และสมาชิกวุฒิสภา ๒๑๑ คน เนื่องจากลาออก ๑๓ คน) การนับคะแนนเสียงในการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามความในมาตรา ๑๙๔ (๖) เสียงกึ่งหนึ่งต้องเป็น ๒๕๓.๕ คน ดังนั้นเมื่อมีสมาชิกเห็นชอบในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จำนวน ๒๕๔ คน คะแนนเสียงจึงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภาแล้ว

มติ ผู้เสนอญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม จึงทำให้นัตตินี้ตกไป

(ที่มา : รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๘ (สมัยสามัญ)
วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๒๘)

๒๖. ญัตติ เรื่อง การตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒

รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๒ บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีการฟ้องสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคดีอาญาไม่ว่าจะได้ฟ้องนอกหรือในสมัยประชุม ศาลจะพิจารณาคดีนั้นในระหว่างสมัยประชุมมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก แต่การพิจารณาคดีต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมาเข้าประชุมสภา

การพิจารณาที่ศาล ได้กระทำไปก่อนมีคำอ้างว่าจำเลยเป็นสมาชิกของสภาใดสภาหนึ่งย่อมเป็นอันใช้ได้"

ผู้เสนอ นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา กับคณะ

ประเด็นของปัญหา เนื่องจากในคดีอาญาจำเลยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปก่อนเพราะอยู่ในระหว่างสมัยประชุมสภา แต่ในศาลเดียวกันได้พิจารณาและมีคำสั่งต่างกัน โดยศาลหนึ่งไม่อนุญาตให้เลื่อนเพราะว่าการพิจารณาของศาลไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒ อีกศาลหนึ่งอนุญาตให้เลื่อนการพิจารณาผู้เสนอจึงต้องการให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๒ ที่ว่า "ในกรณีที่มีการฟ้องสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคดีอาญาไม่ว่าจะได้ฟ้องนอกหรือในสมัยประชุมศาลจะพิจารณาคดีนั้นในระหว่างสมัยประชุมมิได้ ..." นั้น ศาลจะมีขอบเขตการพิจารณาตามขั้นตอนกระบวนการพิจารณาของศาลอย่างไร

หมายเหตุ ญัตตินี้ประธานสั่งระงับ เพราะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา

(ที่มา : ญัตติลำดับที่ ๑๓๘/๒๕๓๐)

ภาคผนวก

บทสรุปการตีความรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การตีความรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ นั้น รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔๑ ว่า ให้เป็นอำนาจของรัฐสภา ที่จะตีความรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการเสนอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญฉบับนี้ รวมทั้งสิ้น ๒๖ ครั้ง พอสรุปประเด็นพอสังเขปได้ดังนี้ คือ

๑. ประเด็นที่มีการเสนอให้ตีความมากที่สุด คือ ขอให้ตีความมาตรา ๑๙๔ (๖) เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม จะใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนลับได้หรือไม่ ซึ่งมีการเสนอญัตติในประเด็นนี้ถึง ๖ ญัตติรองลงมา คือ เรื่อง ขอให้ตีความมาตรา ๑๑๕ เรื่อง การกำหนดสมัยประชุมขึ้นใหม่ หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติกำหนดสมัยประชุมในวาระเริ่มแรกแล้ว เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งมีการเสนอญัตติในประเด็นนี้ ๔ ญัตติ และเรื่อง ขอให้ตีความมาตรา ๑๓๗ เรื่อง การนำข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๔๗ มาใช้กับการเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี ขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งมีการเสนอญัตติ ในประเด็นนี้ ๒ ญัตติ นอกจากนั้นก็จะมีประเด็นอื่น ๆ ที่ไม่ซ้ำกันอีก ๑๔ ญัตติ

๒. ญัตติเกือบทุกญัตติเสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีอยู่เพียงญัตติเดียว คือญัตติ เรื่อง อำนาจหน้าที่ของรัฐสภาในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ซึ่งประธานแห่งสภาทั้งสองเป็นผู้นำเข้ามหารหรือที่ประชุม

๓. ในจำนวนญัตติที่เสนอให้มีการตีความทั้ง ๒๖ เรื่องนั้น ได้มีการพิจารณาและลงมติ จำนวน ๑๒ เรื่อง และไม่ได้มีการลงมติด้วยสาเหตุแตกต่างกันไปรวม ๑๔ เรื่อง

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	<p>ประธานศาลฎีกา อธิบดีศาลอุทธรณ์ อธิบดี กรมอัยการ และบุคคลอื่น อีกสี่คน ซึ่งรัฐสภาแต่งตั้ง โดยมีประธานวุฒิสภา เป็นประธานตุลาการ รัฐธรรมนูญ (ม.๑๖๘)</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิในทาง กฎหมาย (ม.๑๖๘) ๓. ไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะ ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิ เลือกตั้งตาม ม.๙๐ (๑) (๒), (๓) และ (๕) และต้องไม่เป็นบุคคลที่มี ลักษณะต้องห้ามใช้สิทธิ ในการสมัครรับเลือกตั้ง ตาม ม.๙๓ (๑), (๒) และ (๓) (ม.๑๗๑ (๕))</p>	<p>สภาผู้แทนราษฎร (ม.๘๑) ๒. พิจารณาวินิจฉัยว่า บท บัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อ ความแย้งหรือขัดต่อ รัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๑๗๙)</p>	<p>ครึ่งแรกหลังจากการเลือกตั้ง ทั่วไป (ม.๑๗๑ (๑))</p>

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕	มีจำนวน ๖ คน ประกอบด้วยประธาน- ศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษา- ศาลอุทธรณ์ อธิบดี กรมอัยการ และบุคคลอื่น อีกสามคน ซึ่งสภาผู้แทน- ราษฎรแต่งตั้งโดยประธาน- ศาลฎีกาเป็นประธาน- ตุลาการรัฐธรรมนูญ (ม.๑๐๖)	๑. ตุลาการรัฐธรรมนูญโดย ตำแหน่ง ๒. ตุลาการรัฐธรรมนูญทรง คุณวุฒิ (ม.๑๐๖) ๓. ไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะ ต้องห้ามสมัครรับเลือกตั้ง ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ม.๑๐๙ (๕))	พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติ แห่งกฎหมายใดมีข้อความแย้ง หรือขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๑๐๕)	ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งสภาผู้ แทนราษฎรแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อเปิดสมัยประชุมสภา ผู้แทนราษฎรครั้งแรกหลังจาก การเลือกตั้งทั่วไป (ม.๑๐๙ (๑))

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง

ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
<p>มีจำนวน ๙ คน ประกอบด้วยประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีกรมอัยการ และบุคคลอื่นอีกสี่คน ซึ่งรัฐสภาแต่งตั้ง โดยประธานวุฒิสภา เป็นประธานตุลาการ-รัฐธรรมนูญ (ม.๑๖๔)</p>	<p>๑. ตุลาการรัฐธรรมนูญโดย โดยตำแหน่ง</p> <p>๒. ตุลาการรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมาย (ม.๑๖๕)</p> <p>๓. เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติ ในการสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๘๘</p> <p>๔. ไม่มีลักษณะต้องห้ามใช้ สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๘๖ (๑) (๒) (๓) หรือ</p>	<p>๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดแห่งสมาชิกภาพของ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ม.๗๗)</p> <p>๒. พิจารณาว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดต่อความแย้งหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๑๗๕)</p>	<p>ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อเปิดสมัยประชุมรัฐสภา ครั้งแรกหลังจากการเลือกตั้งทั่วไป (ม.๑๖๗ (๑))</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง

ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๗	<p>มีจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย</p> <p>๑. รัฐสภาเลือกจำนวนสามคน</p> <p>๒. คณะรัฐมนตรีเลือกจำนวนสามคน</p>	<p>(๕) หรือต้องห้ามใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๘๙ (๑) (๒) หรือ (๓) (ม.๑๖๗ (๕))</p>	<p>๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดแห่งสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</p> <p>๒. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือเงินเดือนประจำ</p>	<p>ตุลาการรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งเมื่อเปิดสมัยประชุมรัฐสภาครั้งแรกหลังจากการเลือกตั้งทั่วไป (ม. ๒๒๒ (๑))</p>

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	<p>๓. คณะกรรมการตุลาการตามมาตรา ๒๑๐ เลือกจำนวนสามคน และให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญคนหนึ่งเป็นประธาน (ม.๒๑๘)</p>	<p>พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ม.๒๑๙) ๓. จะดำรงตำแหน่งตุลาการรัฐธรรมนูญติดต่อกันสองครั้งมิได้ (ม.๒๒๐)</p>	<p>ที่คณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอมีหลักการเหมือนกันหรือคล้ายกันกับร่างพระราชบัญญัติที่ส่งมายังวุฒิสมาชิกมาตรา ๑๕๙ หรือไม่ (ม.๑๕๐) ๓. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดแห่งความเป็นรัฐมนตรี (ม.๑๘๘) ๔. พิจารณาวินิจฉัยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง

ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่ยกยู่ได้ไว้ในรัฐธรรมนูญ
ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
		<p>ระหว่างศาลต่าง ๆ (ม. ๒๑๓)</p> <p>๕. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม. ๒๒๕)</p> <p>๖. พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด มีข้อความแย้งหรือขัดต่อ</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง

ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๓๑	มีจำนวน ๗ คนประกอบด้วย ประธานรัฐสภา ประธาน- ศาลฎีกา อธิบดีกรมอัยการ และบุคคลอื่นอีกสี่คน โดยมี ประธานรัฐสภาเป็นประธาน	คุณสมบัติ ตำแหน่ง ตุลาการรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิ (ม. ๑๘๔)	รัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม. ๒๒๕)	
	ตุลาการรัฐธรรมนูญ (ม. ๑๘๔)	๑. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เป็น สมาชิกวุฒิสภา สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร สมาชิก สภาท้องถิ่น ผู้บริหาร ท้องถิ่น ข้าราชการ	๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด แห่งสมาชิกภาพของ สมาชิกวุฒิสภาหรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ม. ๘๑) ๒. พิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติ ที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร เสนอมีหลักการเหมือนกัน	ตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่ง รัฐสภาแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อเปิดสมัยประชุมรัฐสภา ครั้งแรกหลังจากการเลือกตั้ง ทั่วไป (ม. ๑๘๘ (๑))

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	<p>ซึ่งมีตำแหน่งหรือ เงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานท้องถิ่น (ม.๑๘๕)</p>	<p>หรือคล้ายกันกับ ร่างพระราชบัญญัติ ที่ต้องยื่นไปยังวุฒิสภา มาตรา ๑๒๘ หรือไม่ (ม.๑๓๐)</p> <p>๓. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด แห่งความเป็นรัฐมนตรี (ม.๑๕๕)</p> <p>๔. พิจารณาวินิจฉัยปัญหา เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาลต่าง ๆ (ม.๑๗๙)</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง

ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	คุณสมบัติ	<p>๕. พิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่าน ความเห็นชอบของรัฐสภา แล้ว มีข้อความ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (ม.๑๙๐)</p> <p>๖. พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด มีข้อความขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๑๙๑)</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง

ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๘ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	<p>มีจำนวน ๑๐ คน</p> <p>ประกอบด้วยประธานรัฐสภา</p> <p>ประธานวุฒิสภา ประธาน- ศาลฎีกา อัยการสูงสุด</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคน ซึ่ง วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร แต่งตั้งสภาละสามคน</p> <p><u>ประธานรัฐสภาเป็นประธาน</u></p> <p><u>ตุลาการรัฐธรรมนูญ</u></p>	<p>๑. ตุลาการรัฐธรรมนูญ โดยตำแหน่ง</p> <p>๒. ตุลาการรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา นิติศาสตร์หรือสาขา รัฐศาสตร์ (ม.๒๐๐)</p> <p>๓. ผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องไม่เป็น สมาชิกวุฒิสภา สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร</p>	<p>๑. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุด สมาชิกภาพแห่งสมาชิก วุฒิสภาหรือสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร (ม.๙๑)</p> <p>๒. พิจารณาวินิจฉัยว่าร่าง พระราชบัญญัติคณะ รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรเสนอ มีหลักการเหมือนกัน</p>	<p>ตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งวุฒิสภาหรือสภาผู้แทน- ราษฎรแต่งตั้งมีวาระ ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจ ได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ และต้อง ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะมีการ แต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ ใหม่ (ม.๒๐๓)</p>

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

	องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	(ม.๒๐๐)	สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ม.๒๐๑)	หรือคล้ายกันกับ ร่างพระราชบัญญัติ ที่ต้องยับยั้งไว้ ตามมาตรา ๑๕๑ หรือไม่ (ม.๑๕๓) ๓. พิจารณาวินิจฉัยว่า ข้อบังคับของวุฒิสภา ข้อบังคับของสภาผู้แทน- ราษฎร ข้อบังคับของ รัฐสภาในเรื่องใด ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญหรือไม่ (มาตรา ๑๕๕)	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง

ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	คุณสมบัติ	<p>๔. พิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดแห่งความเป็นรัฐมนตรี (ม.๑๗๐)</p> <p>๕. พิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่งหรือไม่ (ม.๑๗๓)</p> <p>๖. พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง

ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
		<p>หรือระหว่างศาลอื่น ด้วยกัน (ม.๑๙๕) ๗. พิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับ ความเห็นชอบของรัฐสภา แล้ว มีข้อความขัดหรือ แย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้อง ตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๒๐๕)</p>	

ตารางการเปรียบเทียบองค์ประกอบ, คุณสมบัติ, อำนาจหน้าที่ และวาระการดำรงตำแหน่ง
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

องค์ประกอบ	คุณสมบัติ	อำนาจหน้าที่	วาระการดำรงตำแหน่ง
	คุณสมบัติ	<p>๘. พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด มีข้อความขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ (ม.๒๐๖)</p> <p>๙. พิจารณาวินิจฉัยกรณีมี ปัญหาที่ต้องตีความ รัฐธรรมนูญ (ม.๒๐๗)</p>	

